

Nieuws uit de Egmontstraat

E-Nieuwsbrief van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen

23-09-2009 - nr. 10

In dit nummer:

- [Edito](#)
- [In de kijker](#)
- [Genoteerd](#)
- [Kalender](#)
- [Over de grenzen](#)
- [Internationaal genoteerd](#)
- [In de pers](#)
- [FWO-Intern](#)

Edito

Het nieuwe academiejaar komt weer op gang. Binnenkort zullen meer dan 380 onderzoekers hun eerste werkdag als mandaathouder van het FWO aanvangen. Voor de jonge onderzoekers, de aspiranten, start een boeiende periode waarin zij zich in hun vakgebied kunnen bekwamen en hun wetenschappelijke nieuwsgierigheid de vrije loop kunnen laten. Het uitdagende en verrijkende parcours dat leidt tot het doctoraat, staat garant voor een intensieve vorming als onderzoeker, die de grenzen van de kennis weet te verkennen en te verleggen. Tevens zullen deze jonge mensen vaardigheden verwerven, die hoog worden ingeschat op de arbeidsmarkt.

Postdoctorale mandaathouders van het FWO kunnen zich verder verdiepen in hun onderzoek en zo een belangrijke stap zetten in het uitbouwen van een wetenschappelijke carrière. De jongste toekenning van de ERC-Starting Grants, die verder in deze Nieuwsbrief worden toegelicht, toont aan dat postdoctorale onderzoekers van het FWO een uitstekende uitgangspositie bekleden om in een sterke Europese competitie uitstekende resultaten neer te zetten.

Het FWO is fier op zijn onderzoekers en is vast van plan zijn vruchtbaar excellentiebeleid verder uit te bouwen.

In deze crisistijd wordt het des te belangrijker om de Vlaamse en federale overheid te overtuigen dat, zeker nu, het belangrijk is om het langetermijnperspectief niet uit het oog te verliezen. Door excellent kennisgrensverleggend onderzoek voluit te blijven ondersteunen, zal Vlaanderen zich in een goede positie plaatsen voor economische groei. Het is daarom geen goed idee om de budgetten voor het niet-gericht onderzoek terug te schroeven en excellent onderzoekstalent kansen te ontnemen. Creativiteit en intellectueel vermogen blijven immers Vlaanderens belangrijkste grondstof.

Ik wens alle onderzoekers, en in het bijzonder de FWO-mandaathouders, alle succes toe in het realiseren van hun onderzoeksambities.

Elisabeth Monard

In de kijker

Kennismakers Kiezen

In vorige edities las u reeds over Kennismakers kiezen, de FWO-infonamiddag van 8 oktober over de hervorming van de wetenschappelijke commissies. Heel wat aandacht zal besteed worden aan de nieuwe commissiestructuur, maar er staat die namiddag veel meer op het programma.

De secretaris-generaal van het FWO, mevrouw Elisabeth Monard, zal de strategische en operationele doelstellingen toelichten. Voor het FWO is het immers zeer belangrijk om Vlaamse onderzoekers alle kansen te bieden om op internationaal niveau door te groeien. Hiervoor heeft het FWO een ambitieus beleidsplan uitgewerkt.

Key-note speaker dr. David Stonner, hoofd van de “Europe Office” van de *National Science Foundation* (VS), komt zijn visie geven over evaluatie en *peer review* binnen de context van een *research council*. Deze lezing vormt het startpunt voor een boeiend panelgesprek met experts uit verschillende wetenschapsgebieden die samen debatteren over *peer review* in meest ruime zin. Een receptie sluit de namiddag af.

Meer info op onze [website](#). Inschrijven kan nog steeds via kennismakers@fwo.be.

Vijfjaarlijkse prijzen

De prestigieuze Vijfjaarlijkse Prijzen van het FWO, ter bekroning van de wetenschappelijke carrière van eminente Vlaamse onderzoekers, worden in 2010 opnieuw uitgereikt. Zoals in de voorgaande edities zullen er vijf prijzen worden toegekend, elk ter waarde van 100.000 euro, in de verschillende vakgebieden:

- Prijzen **Doctor A. De Leeuw-Damry-Bourlart**: één prijs voor exacte en één prijs voor toegepaste wetenschappen.
- Prijs **Ernest-John Solvay**: voor taal-, cultuur-, maatschappij- en gedragswetenschappen.
- Prijzen **Joseph Maisin**: één prijs voor fundamenteel biomedische wetenschappen en één prijs voor klinisch biomedische wetenschappen.

Onderzoekers kunnen zich niet zelf kandidaat stellen, maar moeten worden voorgedragen door een (Belgische of buitenlandse) onderzoeker. De voorgedragen kandidaten zullen geëvalueerd worden door een internationale jury van experts (en door externe referenten). Per domein zal één laureaat worden geselecteerd. De Vijfjaarlijkse Prijzen zullen, samen met de *Prix Quinquennaux* van onze Franstalige evenknie F.R.S.-FNRS, in het najaar van 2010 uitgereikt worden.

Kandidaten kunnen nog tot 1 november 2009 voorgedragen worden. De coördinatie van de voordrachten gebeurt per instelling. Voor meer informatie kunt u terecht bij de onderzoeksdienst van uw instelling of bij het FWO (contactpersoon: Chris Clinckx of Evie Vereecke).

Tevredenheidsenquête

Het FWO stuurt al meer dan 2 jaar *Nieuws uit de Egmontstraat*, deze eigenste nieuwsbrief, naar meer dan 12.000 abonnees, betrokken bij de FWO werking. Aan de hand van een

tevredenheidsenquête heeft de redactie in juni gepeild bij de lezers of de Nieuwsbrief in de smaak valt en of er ruimte is voor verbetering. 1461 lezers vulden online de enquête in. De tevredenheid werd gemeten op drie vlakken: inhoud, lay-out en periodiciteit. Op het vlak van inhoud is 60% helemaal akkoord of akkoord dat de Nieuwsbrief *kort, bondig, interessant om lezen, vlot leesbaar, concreet, praktisch* is. *Volledigheid* en *gevarieerdheid* scoren iets minder goed dan 60%. Op het vlak van lay-out scoort de *eenvoud, functionaliteit* en *duidelijkheid* (helemaal akkoord en akkoord halen hier zo'n 80%). De leesbaarheid op het scherm (62%) en de aantrekkelijkheid (48%) worden iets minder goed bevonden. Op het vlak van periodiciteit vindt 66% dat hij vaak genoeg verschijnt, terwijl de actualiteitswaarde 51% bekoort.

In het algemeen vindt 73% de nieuwsbrief heel goed of eerder goed en 23% is neutraal. Dat vertaalt zich in een aantal mooie schouderklopjes: *“de nieuwsbrief leest vlot, je voelt je betrokken bij het FWO door de persoonlijke aanpak...”* of *“het is een goede nieuwsbrief, die enkel in details voor verbetering vatbaar is”*. Sommigen houden het kort maar krachtig: *“De nieuwsbrief komt in de buurt van het ideaal”* of *“prima zo!”*

Ook kruipen een aantal mensen in de pen om opbouwende kritiek te geven en suggesties te formuleren, zowel op het vlak van inhoud en lay-out. De redactie neemt deze ter harte: jullie zullen kleine wijzigingen druppelsgewijs zien verschijnen in de volgende edities.

[terug naar boven](#)

Genoteerd

Prestigieuze Duits-Belgische conferentie: “Partners in innovation and education” (14-15 oktober)

Internationale samenwerking is cruciaal voor wetenschappelijk onderzoek. Het FWO zoekt daarom actief naar internationale samenwerking als hefboom voor excellentie. Ook met onze oosterburen zijn er reeds talrijke samenwerkingsverbanden, getuige het groot aantal Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen van het FWO met één of meer Duitse partners.

Op 14 en 15 oktober zullen tijdens een Duits-Belgische conferentie over wetenschap, innovatie en hoger onderwijs (de drie zijden van de kennisdriehoek) deze samenwerkingsverbanden in de schijnwerpers geplaatst worden. Eveneens zullen mogelijkheden voor verdere samenwerking aangekaart worden. De conferentie, waarvan u het voorlopige programma [hier](#) kunt raadplegen, zal in het Paleis van de Academiën geopend worden door Minister van buitenlandse zaken Yves Leterme. Ook langs Duitse kant maken heel wat vooraanstaande beleidsmakers hun opwachting. Het is de bedoeling om van dergelijke bilaterale conferenties een jaarlijkse traditie te maken, waarbij telkens een ander beleidsdomein onder de loep genomen wordt.

Wie geïnteresseerd is om het dagprogramma bij te wonen, kan zich alsnog inschrijven door een e-mail te sturen naar belgogerman@fwo.be, met vermelding van titel en functie. Snel zijn is de boodschap, want het aantal plaatsen is beperkt.

Symposium Damiaan

Op 11 oktober vindt in Rome de heiligverklaring plaats van Jozef de Veuster, beter bekend als Pater Damiaan. Naar aanleiding daarvan wordt er een symposium georganiseerd rond translationeel onderzoek. Met dit soort onderzoek, waartoe het FWO sterk bijdraagt via zijn fundamenteel klinische mandaten, wordt de cruciale link gelegd tussen de klinische praktijk en de patiëntenzorg

enerzijds, en het medisch-wetenschappelijk onderzoek anderzijds. Kortweg spreekt men van *from bench to bedside* (en vice versa).

Deze thematiek sluit uiteraard nauw aan bij leven en werk van Pater Damiaan, die als een soort pionier in het veld kan beschouwd worden door de intensieve zorgen die hij aan de melaatsen van Molokai gaf en zijn nauwgezette observatie ervan.

Op dit symposium, dat plaatsvindt in Rome op 10 oktober, zullen Vlaamse en Italiaanse experts en beleids mensen van gedachten wisselen over de toekomst en het belang van translationeel onderzoek. De bijeenkomst vindt plaats in de Academia Belgica te Rome, met wie het FWO samen de organisatie in handen heeft.

Marleen Temmerman is de beste gynaecologe ter wereld

Prof. Marleen Temmerman (UGent) is deze zomer in Londen door de Internationale Federatie van Gynaecologen en Verloskundigen (FIGO) uitgeroepen tot de meest verdienstelijke gynaecologe ter wereld. Deze driejaarlijkse onderscheiding bekroont "vrouwelijke gynaecologen en verloskundigen die in hun dagelijkse praktijk of met hun onderzoek op een belangrijke manier hebben bijgedragen tot de verbetering van de gezondheidszorg voor vrouwen." De prijs zal in oktober tijdens een wereldcongres van verloskundigen in Kaapstad aan prof. Temmerman overhandigd worden.

Prof. Marleen Temmerman is gewoon hoogleraar aan de UGent, diensthoofd van de vrouwenkliniek van het UZ Gent en directeur van het International Centre for Reproductive Health (ICRH). Ze is ook promotor van verschillende FWO-mandaathouders en woordvoerder van enkele FWO-onderzoeksprojecten.

[terug naar boven](#)

Kalender

Evenementen

- Informatienamiddag Commissiehervorming: 8 oktober 2009 – Koninklijke Vlaamse Schouwburg (KVS), Brussel
- Symposium Damiaan: 10 oktober 2009 - Academia Belgica, Rome
- Duits-Belgische Conferentie – Partners in Innovation & Education: 14-15 oktober 2009 – Paleis der Academieën, Brussel

Indiendata prijzen

- [Inbev-Baillet Latour Health Prize](#): 30 september 2009
- [InBev-Baillet Latour Prijs voor Klinisch Onderzoek – 2009](#): 1 oktober 2009
- [Umicore Prijs voor Afgstudeerwerken – 2009](#): 1 oktober 2009
- [Umicore Scientific Award – 2009](#): 1 oktober 2009
- [Jaarlijkse prijzen Barco NV voor afgstudeerwerken](#): 16 oktober 2009
- [Wetenschappelijke Prijs Barco NV – 2009](#): 16 oktober 2009
- [Vijfjaarlijkse prijzen van het FWO](#): 1 november 2009

Oproep voor het indienen van aanvragen voor Mandaten, Projecten en Kredieten aan Navorsers

- Mandaten: 1 februari 2010
- Onderzoeksprojecten: 1 april 2010

- Kredieten aan Navorsers: 1 april 2010

[terug naar boven](#)

Over de grenzen

Prima resultaat jongste call ERC-Starting Grant

De European Research Council (ERC) maakte deze maand de resultaten bekend van de tweede reeks ERC-Starting Grants. België en Vlaanderen in het bijzonder doen het ook dit jaar uitstekend in deze loodzware Europese competitie.

ERC had dit jaar, met een budget van 325 miljoen EUR, ruimte om 240 nieuwe Grants toe te kennen. Met iets meer dan 2.500 inzendingen, komt dit neer op een slaagpercentage van net geen 10%. De gemiddelde leeftijd van de geselecteerde onderzoekers is 26 jaar en ze zijn verspreid over 33 nationaliteiten en 19 Europese landen.

Belgische onderzoekers zijn er in geslaagd om in totaal 14 grants in de wacht te slepen, waarvan er 11 naar onderzoekers verbonden aan een Vlaamse onthaalinstelling zijn gegaan. De K.U.Leuven en UGent wisten elk vijf Grants te verzilveren. De 11de Vlaamse grant is een onderzoeker aan het VIB en de K.U.Leuven. Op één na worden al deze onderzoekers gefinancierd door het FWO, hetzij als mandaathouder, hetzij op projectbasis.

Net zoals vorig jaar, zal het FWO aan de vijf best gerangschikte onderzoekers op de reservelijst en verbonden aan een Vlaamse onthaalinstelling een vierjarig onderzoeksproject aanbieden.

Meer informatie over de nieuwe call voor ERC-Starting Grants is [hier](#) te vinden.

Internationale onderscheiding voor FWO-onderzoekers

In juli bekroonde de Nike Research Award een onderzoek over het effect van schoeisel op de vorm en functie van de mensenvoet, uitgevoerd in het kader van een FWO-Onderzoeksproject met als promotor Prof. Peter Aerts. Deze wetenschappelijke onderscheiding wordt om de twee jaar uitgereikt door de Footwear Biomechanics Group, met sponsoring van Nike Inc., en is goed voor 25.000 dollar.

Kristiaan D'Août (Universiteit Antwerpen) trok in 2006 naar India om de voetfunctie en -anatomie van blootvoeters te onderzoeken in vergelijking met Indiërs en Europeanen die dagelijks schoenen dragen.

Deze resultaten tonen aan dat de klinisch normale voet, die gebaseerd is op de Westerse geschoeide voet, biologisch gezien eigenlijk afwijkend is. Bovendien ondersteunt dit onderzoek ook eerdere bevindingen dat blootvoeters minder gevoelig zijn voor kwetsuren, hetgeen belangrijke implicaties heeft voor het ontwerpen van schoenen.

Twintigste verjaardag ERCIM

Van 26 tot 29 mei werd in Parijs de 20ste verjaardag van de *European Research Consortium for Informatics and Mathematics* (ERCIM) gevierd met een seminarie met toponderzoekers, captains of industry en vertegenwoordigers uit de ERCIM-gemeenschap. Prof. Joos Vandewalle is namens België bestuurder van ERCIM.

Naar aanleiding van deze viering werd er ook een kubus gemaakt met deelblokken van de diverse deelnemende landen. Deze kubus bevat ook een vlak voor het FWO en onze Franstalige zusterorganisatie F.R.S.-FNRS. Een videopresentatie over de kubus kan je [hier](#) terugvinden.

[terug naar boven](#)

Internationaal genoteerd

EPS High Energy and Particle Physics Prize toegekend aan de Gargamelle-collaboratie

Op 20 juli 2009 werd de *EPS High Energy and Particle Physics Prize* toegekend aan de *Gargamelle-collaboratie* voor hun project over de observatie van “de zwakke neutrale huidige interactie” uit 1973. De Gargamelle-detector was een grote bubbelkamer met een inhoud van 12 m² vloeibare freon (een koelmiddel), ideaal voor het onderzoeken van vreemde interacties in een neutronenstroom aan CERN.

De Belgische onderzoeksgroep IIHE van de Vrije Universiteit Brussel maakt deel uit van deze Gargamelle-collaboratie. Met deze prijs wordt dus ook de Vlaamse wetenschapper Walter Van Doninck bekroond. Prof. Walter Van Doninck is onderzoeksdirecteur bij het FWO en is deeltijds docent aan de Vrije Universiteit Brussel.

Young Voices in Research for Health

Voor de vierde keer organiseerden de internationale organisatie *Global Forum for Health Research* en het wetenschapstijdschrift *The Lancet* de populaire wedstrijd *Young Voices in Research for Health*. Het thema ‘*Innovating for the health of all*’ lokte dit jaar meer dan 400 inzendingen van jonge onderzoekers (jonger dan 30 jaar). Hieruit werden 8 laureaten geselecteerd met daarbij één Belg. De andere laureaten zijn afkomstig uit Australië, Colombia, Cuba, India, Nigeria, Spanje en Zweden. De 5 vrouwen en 3 mannen mogen als beloning deelnemen aan het Global Health Forum 2009 dat plaatsvindt in Havana (Cuba) van 16 tot 20 november 2009.

De Belgische laureaat, Rafael Van den Bergh, is doctoraatstudent aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) en aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Hij werd bekroond voor zijn essay ‘*Who is at the receiving end of our innovation?*’.

[terug naar boven](#)

In de pers

In de pers

- 6 juni: Samen tegen versnippering? (opinieartikel) (De Standaard)
- 22 juni: Portaal site over doctoreren in Vlaanderen (Belga)
- 29 juni: 400 nieuwe vorsers bij het FWO (Het Nieuwsblad – De Standaard)
- 2 juli: 10% meer FWO vorsers (Trends)
- 24 juli: Waarom de crisis gedetineerden een kans biedt (opinieartikel) (De Morgen)
- 27 juli: Loop zo vaak mogelijk blootsvoets – Nike Research Award (Gazet van Antwerpen)
- 8 september: Niet tevreden, geld terug? (opinieartikel) (Trends)

[terug naar boven](#)

FWO-Intern

Personalia

- Pensioen:

- Willy Vanderhoeven, bediende klasement (FWO) 01/12/1972 - 31/10/2009
- Jocelyne Pierlot, informaticus (FWO) 01/11/1999 – 30/06/2009

· Overlijden:

- Fernand Hallyn (+ 11/07/2009)
Commissielid C1(01/01/1997 – 30/09/2005)